

T.a.v. Griffie
Aan alle fracties in de gemeenteraad

Datum 20 Juni 2025
Behandeld door T. Cooijmans
Telefoonnummer 06- 13890776
Onderwerp Laat de natuur leven! input voor uw verkiezingsprogramma

Geachte heer/ mevrouw,

Uw partij werkt momenteel aan een verkiezingsprogramma voor de gemeenteraadsverkiezingen van maart 2026. Natuurmonumenten zet zich in voor een natuurrijker Nederland en draagt graag bij aan uw visie op een leefbare en groene gemeente. Wij delen daarom graag onze aanbevelingen waarmee u ruimte creëert voor planten en dieren, zorgt voor voldoende groen voor uw inwoners én investeert in een leefomgeving waarin mensen prettig kunnen wonen, werken en recreëren.

Investeer in natuur, investeer in de toekomst!

Natuur kan de komende jaren een belangrijke bijdrage leveren aan grote maatschappelijke opgaven zoals klimaatverandering, hittestress en herstel van biodiversiteit. Een groene omgeving draagt bij aan duurzaamheid, klimaatbestendigheid, biodiversiteit én het welzijn van uw inwoners. Bovendien wil 86% van de inwoners van Nederland dat de overheid de natuur in Nederland beter beschermt. Voor een krachtige, natuurrijke toekomst van uw gemeente vragen we u om onderstaande punten onderdeel uit te laten maken van uw verkiezingsprogramma.

Wat kunt u doen? een aantal aanbevelingen

1. Maak water en bodem sturend

Gemeentes staan voor de uitdaging om zich te wapenen tegen extreme weersomstandigheden zoals droogte en wateroverlast. We worden in Nederland namelijk steeds vaker geconfronteerd met extremen, terwijl we tegelijkertijd verschillende bouwambities hebben en een gezonde en veilige leefomgeving willen creëren. Door water en bodem sturend te laten zijn bij ruimtelijke inrichtingsplannen en grondgebruik, zorgt u voor een leefbare, veilige en duurzame omgeving voor nu en de toekomst. Welke mogelijkheden u hiervoor heeft kunt u ook nalezen in de [Handreiking water en bodem in gemeentelijke visies en programma's](#) van de provincie Brabant.

2. Bouw klimaatbestendig en natuurinclusief

Het realiseren van voldoende woningen vraagt om een aanpak die verder gaat dan alleen bouwen; het vereist een visie die onze leefomgeving versterkt. Wij roepen u daarom op om de woningbouw op een natuurinclusieve wijze vorm te geven, in eerste plaats in te zetten op inbreiding, bij uitbreiding tegelijk met woningbouwambitie een even majeure investering te doen in versterking van natuur en landschap. Dit betekent dat u niet alleen nieuwe woningen realiseert, maar ook

ruimte creëert voor natuur. Denk ook aan groene daken die uw gemeente een mooie uitstraling geven. Zorg voor broedplekken en nestkasten, zodat vogels zich in onze buurt kunnen vestigen. Een prettige leefomgeving is een groene leefomgeving. En zoals het CBS onlangs heeft berekend, elke euro die in natuur wordt geïnvesteerd, levert het zesvoudige op!

3. Bescherm en versterk het groen

Een groene gemeente is een plek waar inwoners ontspanning vinden en waar vlinders rondfladderen en vogels zingen. Niet alleen voor inwoners van de gemeente is het van belang dat de gemeente zich inzet voor de natuur, maar ook vanuit de Natuurherstelwet heeft de gemeente deze taak. Zo mag er in stedelijke ruimten bijvoorbeeld geen nettoverlies aan groene stedelijke ruimten en boomkroonbedekking zijn tegen 2030, tenzij meer dan 45% van de stedelijke ecosystemen uit groene ruimte bestaat.

Het is van groot belang dat uw gemeente zich maximaal inzet voor het beschermen en versterken van natuurgebieden en belangrijke landschapselementen, zoals houtwallen, robuuste verbindingen, parken en natuurgebieden. Kies voor het aanplanten van inheemse planten en pas een insecten-vriendelijk maaibeleid toe. Door deze maatregelen te nemen, versterkt u niet alleen de biodiversiteit, maar draagt u bij aan het herstel van gezonde ecosystemen én zorgt u voor een gezonde en groene gemeente.

4. Maak een aantrekkelijke leefomgeving voor mens, dier en plant

Een natuurinclusieve landbouw, ruimte voor recreatie en een gezonde natuur: allemaal elementen voor een aantrekkelijke leefomgeving. Het kan allemaal door zones rond natuurgebieden aan te wijzen. Zo kunt u in het Omgevingsplan zones aanwijzen waar het gebruik van (kunst)mest, bestrijdingsmiddelen en grondwater onttrekkingen wordt beperkt of zelfs verboden. Door in te zetten op groenblauwe dooradering en het versterken van landschapselementen, vergroot u de biodiversiteit en maakt u het landschap aantrekkelijker voor bewoners en recreanten. Deze zonering is niet alleen van toepassing op Natura 2000-gebieden, maar is ook sterk aan te bevelen voor andere natuurgebieden en beekdalen. Een goed ingepaste zonering creëert bovendien meer ruimte voor extensieve en natuurinclusieve landbouw wat bijdraagt aan de landbouwtransitie,

Daarnaast creëert u een aantrekkelijke leefomgeving voor mens, dier en plant door natuur met elkaar te verbinden. Het Rijk en de provincies werken aan de afronding van het Natuur Netwerk Nederland (NNN). Maar het is ook van belang dat er naast het NNN ook ruimte is voor planten en dieren om te schuilen en te leven en dat er boomrijen, landschapselementen en andere groene infrastructuur in de gemeente zijn. Investeer daarom in de basiskwaliteit natuur en versterk uw groene gemeente door een eigen mini-natuurwerk aan te leggen. Zet in op het verbinden van bestaande natuurgebieden via ecologische verbindingzones, zoals groenstroken, sloten met brede natuurvriendelijke oevers of poelen. Zo ontstaat een samenhangend netwerk waar flora en fauna zich beter in kunnen ontwikkelen en verplaatsen. Pak daarnaast barrières in het landschap aan. Verminder versnippering van natuur door de aanleg van faunapassages en het afsluiten van (zand)wegen voor gemotoriseerd verkeer. Deze afsluiting kan daarnaast ook bijdragen aan het verminderen van drugsdumpingen.

5. Stimuleer natuurvriendelijke landbouw

Om uit de stikstof-, klimaat- en biodiversiteitscrisis te komen, is een transitie naar duurzame landbouw onmisbaar. Uw gemeente speelt hierin een belangrijke rol. Zet in op extensieve en natuurinclusieve landbouw, bijvoorbeeld in een zone rond natuurgebieden, om de biodiversiteit te versterken en de druk op het milieu te verminderen. Trek omgevingsvergunningen in van gestopte (agrarische) bedrijven om de stikstofdepositie op natuurgebieden blijvend te reduceren. Borg de

ontwikkeling natuurinclusieve landbouw in visies en plannen en denk actief mee met grondeigenaren over een toekomstbestendige klimaatrobuuste oplossing.

Bovendien blijkt uit de rechtspraak dat burgers beter moeten worden beschermd tegen de negatieve effecten en risico's van bestrijdingsmiddelen. Stel spuitvrije zones in door gebruik te maken van de mogelijkheden vanuit de Omgevingswet. Zet daarnaast in op vergunningen en maatwerkvoorschriften, waarover u meer leest in de [gemeentelijke handleiding regulering bestrijdingsmiddelen](#). Zo draagt uw gemeente bij aan de opgaven rond stikstof, klimaat en biodiversiteit én zorgt u voor een gezonde leefomgeving.

6. Zorg voor schoon en voldoende water

Gezond en voldoende water is cruciaal voor gezondheid, sterke economie, biodiversiteit en ons drinkwater in de toekomst. Om te zorgen voor schoon water kun u in het omgevingsplan duidelijke regels opnemen over het wijzigen van grondgebruik. Stel specifieke regels voor beekdalen en overgangsgebieden rondom natuur om de waterkwaliteit te waarborgen. Daarnaast kunt u natuurvriendelijke oevers langs watergangen aanleggen. Deze oevers dragen bij aan een betere waterkwaliteit en versterken de biodiversiteit, wat niet alleen ten goede komt aan de natuur, maar ook de recreatie in uw gemeente bevordert. Tot slot is het saneren van riooloverstorten van groot belang. Zo zorgt u voor een prettige leefomgeving met schoon water.

Droogte en verdroging is een groeiend probleem voor natuur, landbouw en drinkwatervoorziening. De oplossing hiervoor ligt in het vasthouden van water, wat ook bijdraagt aan het verminderen van hittestress in de bebouwde omgeving. Uw gemeente speelt een belangrijke rol in het aanpakken van verdroging en droogte. Neem maatregelen in het Omgevingsplan op om het verhard oppervlak in de gemeente te verminderen. In bebouwde gebieden dient voldoende ruimte voor groen te zijn, en de aanleg van wadi's kan helpen om overtollig water op te vangen en te infiltreren. Stimuleer daarnaast de vergroening van tuinoppervlakken, het gebruik van regentonnen en waterbewust omgaan met drinkwater. Deze maatregelen zorgen voor meer waterberging en dragen bij aan het herstel van de waterbalans, met positieve effecten voor uw gemeente: een groene en hittebestendige leefomgeving met ook minder risico op (bos)branden.

7. Zet in op veiligheid voor mens en natuur

Een schone en veilige leefomgeving is van groot belang voor de kwaliteit van leven van de inwoners van uw gemeente. Om de ambitieuze doelen op het gebied van klimaat, natuur en water te behalen, is effectief toezicht en handhaving in het buitengebied onmisbaar. De gemeente speelt een belangrijke rol in het voorkomen van schadelijke activiteiten door toezicht aan te scherpen op illegale drugsdumpingen, wildcrossen en brandpreventie in natuurgebieden. Door het toezicht te versterken en strikter op te treden, zorgt u voor een veilige leefomgeving voor uw inwoners en met ruimte voor een gezonde en robuuste natuur.

Namens bijna een miljoen mensen in onze achterban hoop ik dat bovenstaande aanbevelingen een bijdrage kan leveren aan uw programma. Mocht u nog vragen hebben of meer willen weten van de kansen die specifiek in uw gemeente spelen dan kunt u natuurlijk altijd bellen of mailen. Voor nu wens ik u alvast veel succes in de campagne en met de verkiezingen.

Met vriendelijke groet,

Gerrie Eggels
Gebiedsmanager Midden-Brabant